СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

203. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 23-го ЖОВТНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 23, 1986 No. 203. VOL. XCIII

Пам'ятайте про Україну!

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ НЕПРАВДИ

Бостон, Масс. — У газеті „Крищен Сайєнс Монітор" з 20-го жовтня були надруковані аж три листи до теми висвітлення документального фільму про Великий голод в Україні в роках 1932-33 п. з. „Жнива розпачу" і дискусії, яка відбулася після фільму на програмі „Файрінг лайн" Вілляма Баклі.

Листи написали три українці: Н. Йовик з Риджфілд, Конн., Наталія Слюзар з Вашінгтону і Петро П'ясецький з Дюксбирі, Масс. Перший автор листа оспорює вихвалювання Крі стофера Гіченса Артуром Ангером, у числі з 24-го вересня, і каже, що проблема коляборації з гітлерівською Німеччиною повинна бути публічно дискутована і обговорювана, але форум після показання фільму про Великий голод в Україні ледве чи для цього надавався і його не слід було з примедетацією використовувати, тим більше, що голодовий ґеноцид відбувався майже 10 років раніше. Якщо однак телестанція чи особи, які підготовляли цю програму вирішили включити опінію Гіченса про „співпрацю українців з нацистами", то в такому випадку треба було постаратися про протилежну опінію.

Авторка другого листа цілком слушно обурюється, що хтось зумисне старається пришити українцям коляборацію з нацистами, зокрема у винищуванні жидів, а тим часом, як відомо з іоторичних фактів, тисячі українців загинули разом з жидами, в Бабиному Ярі в Києві і в інших місцях окупованих гітлерівською армією. „Вбивство жидів і виморення голодом мільйонів українців є однаковим жахливим злочином", — пише Н. Слюзар. Чому К. Гіченс не поставив тоді на рівні коляборацію нацистів і з совєтським режимом, — запитує авторка листа.

Третій автор з обуренням відкидає арґументацію А. Анґера в обороні К. Гіченса, що, мовляв, українцям „належалась" кара голоду за їхні симпатії до нацизму і коляборацію у винищуванні жидів під час Другої світової війни.

„Хто брав участь у цьому страшному під кожним оглядом винищуванні українців голодовою смертю? Хто був тоді керівником НКВД в Україні під час голодової облоги? Відповідь тільки на ці два питання може виявити причетність багатьох російських жидів (деякі з них еміґрували до З'днаних Стейтів Америки після Другої світової війни), як активних співучасників у переведенні Великого голоду в Україні і в його закритті важливою частиною американської преси".

ЗУСТРІЧ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — Фундація Приятелів Енциклопедії України влаштовує зустріч з д-ром Атанасом Фіґолем і проф. Ярославом Падохом, яка відбудеться в неділю, 26-го жовтня ц.р., о год. 2-ій по полудні тут в залі УНДому, при 140 Проспект авеню. Тема зустрічі: „Енциклопедія України, як засіб оборони українських інтересів". Квитки на зустріч можна набути в крамниці „Дніпро", при 698 Сенфорд авеню в Нюарку, або телефонуючи до крамниці на число: (201) 373-8783.

КОНҐРЕСМЕН Б. ҐІЛМАН ПЕРЕСЛУХАЄ СВІДКІВ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ

Вашінґтон. — Конґресмен Бенджамін Ґілман член державної Комісії дослідження голоду в Україні, очолюватиме переслухання Комісії, яке відбудеться в неділю, 26-го жовтня, о год. 2-ій на оселі „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й. Переслухання, дає можливість українським громадянам дати своє свідчення про штучний голод 1932-33 років. Уляна Мазуркевич та Деніел Марчишин, громадські члени комісії, теж будуть присутні на зборах.

Б. Ґілман

Комісія дослідження голоду почала свою працю у квітні цього року. На протязі двох років свого законного існування вона має виконати чотири завдання: зібрати інформацію про жахливий голод, який знищив біля семи мільйонів українців, зробити аналізу його причини та наслідків, розшукати політичні документи, які підтверджують злочини совєтської влади проти українського народу, написати звіт своїх студій, про Великий голод в кінці свого дворічного існування.

Порядок денний, який заплянований на „Верховині", складається із трьох стадій. Представники комісії виступлять з коротким викладом своїх наукових досліджень на сьогоднішній день .Тоді буде свідчення очевидців, які пережили трагедію голоду.

Після цього буде розгляд нового шкільного посібника для навчання учнів середніх шкіл про голод, який недавно був виданий Департаментом освіти стейту Ню Йорк. Посібник перший раз ознайомлює американських учнів з найбільшою та найстрашнішою трагедією українського народу.

Особи, включно зі свідками, які хотіли б зізнавати публічно чи анонімно про голод, можуть зв'язатися з д-ром Джеймсом Мейсом, директором персоналу комісії, пишучи або телефонуючи до: Ukraine Famine Commission, 537 Vanguard Building, Rm. 537, 1111 20th St., N.W. Washington, D.C. 20579; тел.: (202) 254-3464.

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУВСЯ XVI З'ЇЗД ОбВУ

Ню Йорк. — Тут у будинку Українського Спортового Клюбу відбувся в суботу, 11-го жовтня ц.р. XVI з черги делеґатський З'їзд центральної української комбатантської організації Об'єднання б. Вояків Українців в Америці (ОбВУА). Прибули делеґати з відділів в Чикаґо, Філядельфії, Нюарку і Ню Йорку.

З'їзд відкрив голова ОбВУА полк. Йоахім Вишневецький вшануванням пам'яті померлих у звітовому часі членів Головної управи й інших наших побратимів. Обрано Президію З'їзду в особах найстаршого віком приявного ред. Івана Кедрина-Рудницького, як предсідника, та Олександра Білевича, як секретаря. Протокол з останнього З'їзду відчитав секретар Микола Турецький. Голова Й. Вишневецький склав звіт, в якому згадав історію ОбВУА, заснованого 2-го жовтня 1949 року в Ню Йорку. На тому основуючому зібранні були приявні тепер побратимі: Й. Вишневецький і І. Кедрин-Рудницький, обидва ввесь час члени Головної управи, Й. Вишневецький, як скарбник, і І. Кедрин як пресовий референт.

Першим головою ОбВУА був головний предсідник УНСоюзу Дмитро Галичин, після нього д-р Володимир Ґалан, після його смерти Іван Поритко та після смерти І. Поритка Й. Вишневецький ОбВУА, нараховувало спершу 1,500 членів. Тепер воно скорчилося кругло до 300 осіб у вісьмох активних відділах, з яких проте деякі, на жаль, не відгукуються на листування від управи. Консолідаційні заходи, щоб об'єднати всіх комбатантів в одній організації вдалися тільки частинно. Зліквідувалася існуюча від 1925 року Стрілецька Громада і її члени вступили до ОбВУА, приступило теж Об'єднання колишніх Вояків Українців УПА. Консолодацію переведено на суспільному і видавничому ґрунтах. Всі існуючі комбатантські організації стали членами Суспільної Служби Комбатантів та між ОбВУА і Братством Колишніх Вояків 1 Української Дивізії УНА

(Закінчення на стор. 4)

ЗСА ВИШЛЮТЬ 55 СОВЄТСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ

Вашінґтон. — У відповідь на вислання з СССР п'ятьох американських дипломатів, Державний департамент повідомив, що до 1-го листопада зі З'єднаних Стейтів Америки будуть вислані 55 працівників совєтської амбасади у Вашінґтоні і консульства у Сан Франсіско. 50 з них будуть вислані, щоб зрівняти кількість совєтських дипломатів у ЗСА і американських в СССР. Четверо працівників амбасади СССР у Вашінґтоні і один дипломат в Сан Франсіско оголошені персонами нон ґрата.

Як уже інформовано, минулої неділі міністерство закордонних справ СССР повідомило про виселення чотирьох американців з московської амбасади і одного з консульства ЗСА в Ленінграді. Цей крок розглядається як відплата за вислання із ЗСА 25 працівників совєтської місії при ООН. Як відомо, кілька місяців тому Державний департамент видав розпорядження про поступове зменшення персоналу совєтської місії при ООН з 270 до 165 осіб. Зменшення повинно відбуватися кожні півроку і закінчитися до квітня 1988 року.

Перші 25 совєтських дипломатів уже залишили ЗСА. За даними ФБІ, всі вони були професійними розвідниками. Як заявив речник Державного департаменту Чарлз Редман, 55 совєтських дипломатів, які повинні виїхати із ЗСА, також „займалися діяльністю, несумісною з їх дипломатичним статусом", тобто шпигунством. За словами Ч. Редмана, висилаючи п'ятьох американців, Москва повинна була очікувати, що Вашінґтон вживе відплатних заходів. У вівторок вранці, 21-го жовтня, асистент заступника державного секретаря Томас Саймонс повідомив представника амбасади СССР у Вашінґтоні Олеґа Соколова про те, що 55 совєтських дипломатів повинні покинути ЗСА до 1-го листопада.

Ніколи ще із З'єднаних Стейтів не висилалася така велика група совєтських дипломатів. Рекорд належав Англії, яка 24-го вересня 1971 року вислала 105 осіб, обвинувативши їх у шпигунстві. У березні 1983 року з Франції були вислані 45 совєтських дипломатів і два репортери.

Такого масового виселення ніхто не сподівався. Газети висловлювали здогад що ЗСА вживуть якихось відплатних заходів у зв'язку з останнім кроком СССР, однак і „Ню Йорк Таймс" і „Вашінгтон Пост" писали що ці заходи будуть носити більш обмежений характер.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ МІНЯЄ СТАНОВИЩЕ ДО КОСМІЧНОЇ ОБОРОНИ

Вашінґтон. — Речник Білого Дому Леррі Спікс сказав репортерам, що з Москви „надійшли сиґнали про зміну її становища щодо стратеґічної оборонної ініціятиви (СДІ)."

„Сиґнали свідчать про те, що Совєтський Союз хотів би пояснити, як він інтерпретує заняте ним у Рейкявіку становище", — сказав Л. Спікс.

Про те, що Совєтський Союз почав міняти свою думку, уже говорив минулої неділі державний секретар Джордж Шулц в телевізійній передачі „Обличчям до нації". „Деякі совєтські представники натякнули про зміну становища СССР. Совєтський Союз повинен подати відповідні пропозиції в Женеві" (тобто на американсько-совєтських переговорах про роззброєння), — заявив він.

Відомо, що на вершинній зустрічі у Рейкявіку була майже досягнута домовленість про ракети середнього засягу і про випробування нуклеарної зброї. Але коли совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов поставив умовою припинення роботи щодо створення стратеґічної оборонної ініціятиви в З'єднаних Стейтах Америки, президент Роналд Реґен відповів: „Ні!" М. Ґорбачов настоював, щоб випробування СДІ не виходили за межі „ляборáторних".

Спікс сказав репортерам, що Совєтський Союз хоче роз'яснити, що він розуміє під терміном „ляборáторні випробування". „Ми хотіли б вислухати їх", — сказав про совєтських представників Леррі Спікс. Він повідомив також, що переговори про ракети середнього засягу і про нуклеарні випробування продовжаться у Женеві.

За словами Л. Спікса, президент Р. Реґен не мав особистих контактів з Ґорбачовим після закінчення їх зустрічі у Рейкявіку.

У СВІТІ

У ЛЕТУНСЬКІЙ КАТАСТРОФІ загинув над територією Південно-Африканської Республіки президент Мозамбіку Самора М. Машель, лідер тієї держави від часу, як вона здобула самостійність від Португалії в 1975 році. Літак летів із Замбії до місцевости Мапуто в Мозамбіку і попав у бурю. Крім президента у випадку загинуло ще інших 25 осіб, які супроводжали його до Мозамбіку. Уряд офіційно повідомив про загибель президента щойно день пізніше, щоб не викликати замішання в країні і щоб дати урядовим чинникам час піднайти відповідну особу, яка заступить Машеля на цьому пості.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ НАРЕШТІ виграла справу видачі її Урядом З'єднаних Стейтів Америки ірляндського революціонера, члена Ірляндської революційної армії (ІРА) 37-річного Вілляма Квінна, який стане перед судом в Лондоні за доконані ним терористичні акти і вбивства. Американці посадили Квінна на британський літак і у понеділок, 20-го жовтня він відлетів до Великобританії. Вілліям Квінн є американцем, але був членом ІРА і брав участь в терористичній діяльності тієї організації. Він мотивував, що вбивство в 1975 році британського громадянина Стівена Тиббла було політично умотивованим, але Верховний Суд ЗСА не погодився з такою арґументацією.

ЦЕНТРАЛЬНА СТАТИСТИЧНА рада в Москві опублікувала числа зі збору зерна під час жнив в 1985 році, які вказують на великий недобір. Запляновано було зібрати приблизно 239 мільйонів тонн, а зібрано тільки 191,6. Поінформовані особи у Вашінґтоні, кажуть, що збір зерна в цьому 1986 році був ще гірший з огляду на атмосферичні умовини і недбальство совєтських господарників під час збору і перевозу зерна до шпихлірів. З цього приводу совєтські засоби масової інформації вдарили на сполох і тому треба припускати, що і в сільському господарстві СССР зайдуть деякі зміни в керівництві колгоспами, кажуть спостерігачі.

КАНЦЛЕР Г. КОЛЬ ВЕДЕ ПЕРЕГОВОРИ У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон. — Канцлер західньонімецького уряду Гельмут Коль, прибувши до З'єднаних Стейтів Америки, зустрівся і розмовляв одну годину з президентом Роналдом Реґеном на тему переговорів про стратеґічне роззброєння у Рейкявіку між Р. Реґеном і совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим. Не зважаючи на те, що один із співробітників Президента запевняв кореспондентів про однозгідність у справі стратеґічної зброї між Р. Реґеном і Г. Колем, речник канцлера Фрідріх Ост, цитуючи раніші інформації пресового агентства Ройтерса, висловлював застереження до політики Адміністрації у Вашінґтоні, а головно до потягнень, які наступили вже після розмов в Рейкявіку, тобто „видворення" Совєтським Союзом п'ятьох американських дипломатів і висилки із ЗСА великої групи совєтських дипломатів і працівників амбасади у числі 55 осіб. Все це, на думку Оста, може значно погіршити відносини між Совєтським Союзом і З'єднаними Стейтами Америки і, очевидно, сповільнити переговори про редукцію стратеґічної нуклеарної зброї.

Політичні спостерігачі вже раніше сиґналізували, що Західня Німеччина почуватиметься дуже загроженою країнами Варшавського Пакту, якщо ЗСА на підставі договору заберуть з Німеччини усі ракети середнього засягу, яких фактично СССР не потребує, щоб заатакувати Німеччину, якщо врахувати, що їхні війська і летунство стаціонують у великій кількості зараз у сусідстві, тобто в Східній Німеччині і Чехо-Словаччині.

Бонн підтримує пропозицію 50 відсотків роззброєння і зменшення не тільки нуклеарної, але також конвенційної зброї і редукції військових частин в Центральній Европі на протязі чергових п'ять років. Дальше зменшення, на думку Коля, потребуватиме згоди усіх членів Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО). СССР і ЗСА ведуть тепер серйозні переговори у справі редукції стратеґічної нуклеарної зброї, зокрема ракет з далеким і середнім засягом з атомовими головками, а інші справи прийдуть на черґу пізніше, якщо взагалі американсько-совєтські переговори увінчаються успіхом, — заявив президент Р Реґен канцлерові Г. Колеві.

Канцлер Г. Коль є першим західньоевропейським лідером, який після розмов в Рейкявіку відвідав Вашінґтон. Треба сподіватися, що в чергових тижнях його шляхом підуть також лідери інших европейських країн.

Подібний до німецького погляд висловили міністри оборони НАТО, які відбувають свою річну конференцію в Шотляндії. Усі вони затурбовані захитанням балянсу оборонних спроможностей між двома союзами, західнім НАТО і східнім Варшавським Пактом. У нарадах взяв участь секретар Департаменту оборони ЗСА Каспар Вайнберґер, який заявив кореспондентам, що він цілковито поділяє думки европейських представників.

В АМЕРИЦІ

ГОЛОВА РАДИ ДИРЕКТОРІВ корпорації Дженерал моторс Роджер Смит повідомив, що корпорація виступить з Південно-Африканської Республіки, продавши фабрику, яку вона має в місті Порт Елизабет, місцевим промисловцям. „Декілька причин вплинули на наше рішення. Головна з них — фінансові втрати", — сказав Р. Смит. Він додав, що керівники корпорації були розчаровані тим, як уряд ПАР бореться з апартеїдом. Смит навів дані про продаж автомобілів, що їх Дженерал моторс випускає в ПАР, і про фінансові втрати.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ Америки повідомили, що утримаються від свого внеску у висоті 25 мільйонів долярів в один із фондів Організації Об'єднаних Націй, бо цей фонд, який займається фінансуванням програми збільшення населення, надає допомогу Китаєві. З'єднані Стейти виступають проти політики Китаю, який стримує збільшення населення в своїй країні, впроваджуючи примусові аборти і стерилізацію. Китайський уряд ще в 1980 році почав кампанію за втілення в життя формули „Одна родина — одна дитина". Тоді була поставлена мета не перевищити до 2000 року кількість населеня 1.2 більйона осіб.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗСА Джиммі Картер, виступаючи недавно перед редакторами американських провінційних газет, заявив, що президент Роналд Реґен, на відміну від Міхаїла Ґорбачова, був цілковито не готовий до переговорів у Рейкявіку. На думку Дж. Картера, Р. Реґен думав обговорювати справи лише про ракети середнього засягу, а М. Ґорбачов був готовий до переговорів з усіх питань, зв'язаних з роззброєнням. Картер належить до тієї незначної частини американців, які все ще хочуть звалити вину за фіяско переговорів у Рейкявіку на президента Р. Реґена.

ПОКЛИКУЮЧИСЬ НА ЧИННИКІВ Департаменту оборони ЗСА, репортер пресового аґентства ЮПІ Ричард Ґросс повідомив, що Пентагон вважає безпідставними претенсії совєтського лідера Міхаїла Ґорбачова до З'єднаних Стейтів з приводу того, що ЗСА не продають Совєтському Союзові обладнання для нафтової і газової промисловости. Виступаючи на совєтській телевізії і розповідаючи про зустріч у Рейкявіку, М. Ґорбачов заявив, що не можна вірити словам Президента про його бажання ознайомити Совєтський Союз зі системою космічної оборони, бо ЗСА не хочуть ділитися з СССР навіть досягненнями в нафтогазовій промисловости. Але М. Ґорбачов у своєму виступі не згадав, підкреслює речник Пентагону, про пропозицію розширити американську торгівлю нафтовим і газовим обладнанням у відповідь на дозвіл еміґрувати жидам і дисидентам. „Совєти не використали цю пропозицію, а тепер публічно скаржаться. Якщо б вони дозволили еміґрувати більшій кількости людей, то дістали б те, що просять", — сказав чинник Пентагону.

АСИСТЕНТ СЕКРЕТАРЯ Департаменту оборони ЗСА Ричард Перл сказав на пресовій конференції в амбасаді ЗСА в Лондоні, що становище, зайняте президентом Реґеном у Рейкявіку, здобуло широку підтримку в Англії і НАТО. „Я не чув ніяких здивованих запитань зі сторони британського уряду і урядів інших країн, що входять до НАТО", — сказав Р. Перл. У вівторок, 21-го жовтня в шотляндському місті Ґлініґлс відбулася зустріч міністрів оборони країн НАТО, присвячена справам, зв'язаним з нуклеарною зброєю. Секретар Департаменту оборони ЗСА К[illegible] Вайнберґер, який виступив на нараді, ще раз ро[illegible] [illegible]овище, яке зайняв президент Роналд Реґен на вершинній зустрічі у Рейкявіку.

Відзначать 1-го листопада

Чикаґо. — Відзначення 68-ої річниці пропам'ятного Чину 1-го Листопада відбудеться тут в неділю, 2-го листопада, в приміщенні школи Шопена, при вулицях Райс та Вестерн, о год. 4-ій по полудні.

Програма розпічнеться традиційним апелем комбатантів. Святочне слово виголосить Дмитро Грушецький. В мистецькій частині виступлять відомий соліст Василь Мельничин та рецитатор мистецького слова Зенон Маринець. Також виступить чоловічий хор „Сурма" під керівництвом Романа Андрушка.

„Я стовідсоткова українка", — заявляє телевізійна зірка Мімі Кузик

Торонто (В.Б.). — Таку заяву склала канадсько-американська зірка телевізійних фільмів Мімі Кузик під час проб до вистави „Тільки комедія" („Juse a comedia"), легкої музичної картини, сповненої дещо перебільшеного сатиричного гумору на тему зростання молоді в закритому етнічному довкіллі.

Мімі Кузик

В цій комедії виступає теж українська акторка Люба Ґой. Обидві акторки вирішили поставити дещо з спільної національної спадщини. На їхню думку не треба бути конче укранського роду, щоб сприймати цю комедію. Глядачі з інших етнічних груп зрозуміють її теж, бо мають подібні проблеми. Мімі і Люба робили інтерв'ю з усіма акторами, які виступають у цій комедії, щоб довідатися як вони виростали, який вплив мали на них їхні батьки, які труднощі спичинювали їм подруги життя з тієї самої національної групи.

Хоч англомовні продуценти, режисери і співтовариші праці та пресові репортери твердять, що прізвище Мімі можна неправильно вимовити чи написати, то вона стоїть на становищі, що воно коротке й тому немає причини міняти його, а втім її батько ніколи не простив би їй цього кроку.

Мімі, вродлива 34-літня синьоока брюнетка, вдягнена в ярку гарячо-зелену сукню звернула на себе увагу заспаного втомленого кельнера, який вештався по харчівні, коли вона з газетною репортеркою з „Торонто Стар" стояла раннім-ранком у черзі за кавою.

Народжена в Вінніпеґу, Мімі стала зіркою, що підіймається до висот. Її заанґажували до кількох серій у канадській телевізійній мережі. („Starman", „Miles to go", „L. A. Law", „Littlest Hobo", „Seeing things"). В тому анґажменті допомогла їй роля засекреченого поліциста, яку грала в фільмі „Hill Street Blues".

Мімі неодружена. Вона живе в Лос Анджелесі, але на Різдво іде до Вінніпеґу святкувати з родиною-батьками, двома сестрами і братом. Її батькам припала до вподоби вистава „Тільки комедія", а втім Мімі переконалася, що всім батькам вона подобається, бо це історія життя сім'ї — батьків і чотирьох дітей. Сама Мімі стала грати ролю 10-літньої дитини й це давало їй багато втіхи.

Сценічна кар'єра Мімі почалася її участю в українській танцювальній групі „Русалка". Ансамбль об'їздив всю Америку впродовж 12-ти років. Мімі добре почувалася на сцені. Поштовхом до цього була власне її приналежність до української національної групи. Прихильна реакція публіки заставляє молоду людину танцювати, співати, грати на якомусь інструменті.

До Торонто Мімі прибула в 1976 році. Вона почала з стандартних зайнять — кельнерувала, ходила до школи театрального мистецтва. Часто виступала в музичних театрах легкого жанру завдяки своїм танцювальним умінням. Одначе справжнім телевізійним успіхом були її гомінкі комерційні реклями. Вона почала з таких незабутніх серій, як: „Хто хоче ґуми? Я! Я!"

Наче для іронії, зразу вона на вимогу продуцентів велася як „етнік", але згодом вона стала „всеканадською дівчиною". Ці початкові виступи відкрили їй шлях до сузір'я телевізійних зірок.

ДОПОВІДІ В УВАН

Ню Йорк. Українська Вільна Академія Наук у ЗСА, у своїй серії викладів на тему „Профілі видатних представників української академічної традиції в Києві", матиме доповідь про Івана Вернадського і Костя Воблого, яка відбудеться в суботу, 25-го жовтня ц.р., о год. 2-ій по полудні тут у великій залі Академії, при 206 Захід 100-та вул. Доповідачем буде Іван Коропецький.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Знову відлига у взаєминах ЗСА і СССР?

У минулу неділю, 19-го жовтня ц.р., на телевізійному каналі „4" відбулася дискусія п'яти видатних американських журналістів на тему американсько-совєтських відносин після Ісляндської невдачної конференції, і після того два американські журналісти, представники „Ню Йорк Таймсу" і пресового концерну в Чикаґо, переводили півгодинне інтерв'ю з державним секретарем Джорджом Шулцом. У цій журналістичній конференції брав участь також звільнений недавно з в'язниці у Москві Ніколяс Данілов, який на протязі п'яти років був кореспондентом тижневого журналу „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" у Москві, і тому треба вважати його за одного з найкращих знавців совєтської дійсности. Він твердив, що коли Міхаїл Ґорбачов на зустрічі в Ісляндії категорично вимагав від президента Реґена, щоб плян оборонної протиракетної зброї з використанням космічного простору, популярно званий „зоряною війною", обмежити на 10 років тільки до лябораторійних студій, то він, Ґорбачов, згори напевно знав, що Реґен таку пропозицію відкине. Але той же Данілов висловив переконання, що кремлівські володарі „зм'ягшать" своє становище в цій справі і що в найближчому році прийде до історичного порозуміння між ЗСА і СССР щодо редукції існуючої в арсеналах стратегічної зброї, причому частина цієї зброї буде впродовж 10-ти років зовсім знищена, як про це вже була мова.

На цій же дискусії журналісти звернули увагу на той сам момент, про який недавно була мова на цьому місці: що Ґорбачов із своїми прибічниками чекають на вислід листопадових виборів в Америці, чи республіканці збережуть у своїх руках більшість у Сенаті, або втратять свою більшість в користь демократів, і чи в Конґресі взагалі не здобудуть більших впливів ліберальні демократи,— що влегшило б ситуацію Москві у переговорах про припинення перегонів у зброєнні. Але тут же стверджено, що у висліді всіх найбільш авторитетних опитів, переведених по всій Америці, виявилося, що 72 відсотки опитуваних схвалили становище Реґена в Ісляндії і що тому виборчі шанси Республіканської партії непогані.

Державний секретар Шулц у своєму інтерв'ю у минулу неділю був дуже обережний у своїх відповідях, але вже далеко не був таким песимістом, як безпосередньо після закінчення переговорів в Ісляндії. Він знову підкреслив, що на конференції фахівців від справи зброї у Женеві і в тій зустрічі в Ісляндії прийшло до такого порозуміння щодо редукції стратегічної зброї, як цього не було від кінця Другої світової війни. Водночас Шулц признав, що з Москви заперечено, наче б Ґорбачов ультимативно вимагав обмеження дослідів над оборонною протиракетною зброєю тільки до лябораторії, і що в цій справі Америка буде старатися дістати дальше з'ясування від Москви.

У подібному дусі появилася на першій сторінці „Ню Йорк Таймсу" з 19-го жовтня довга вістка з Вашінґтону, що, мовляв, Москва допускає ведення дослідів над „зоряною війною" також поза лябораторією. Коли б воно було правдою, то це була б велика перемога Реґена як ініціятора того проєкту і як того, що твердо стояв на своєму у двох зустрічах з Ґорбачовим. Очевидно, Москва не скапітулювала б на 100 відсотків і мусіло би прийти до якогось нового компромісу, але здійснилось би передбачення Данілова, що або пізньою осінню цього року, або в наступному році прийде до нової конференції на вершинах Реґена і Ґорбачова і до підписання якогось ніби історично важливого договору. Державний секретар Шулц підкреслював, що потрібна перевірка, чи підписана умова буде реалізована без обману з боку СССР. Шулц заторкнув теж проблему прав людини і ствердив, що найбільшою і засадничою перешкодою у взаєминах між ЗСА і СССР є радикальна різниця систем у тих двох суперпотугах. На цьому місці зверталося вже не раз увагу, що комуністична система в СССР і досвід із зламанням договорів, підписаних кремлівськими володарями від Потсдамського договору з 1975 року, створило таку атмосферу недовір'я, у якій „вершинні" партнери можуть перед фотографами всміхатися і стискати один одному руку, проте в душі і в переконанні не мають один до одного довір'я. З цією різницею, що ЗСА договори дотримують і не є відповідальними за патологічний страх Москви перед „політикою оточення" та за переконання совєтів, що ЗСА змагають до збройної переваги над СССР, щоб ту перевагу використати для нападу на СССР. Покищо маємо нову „малу відлигу".

Микола Бараболяк

РЕЙКЯВІК — УСПІХ — ЧИ НЕУСПІХ

I.

Уже більш чим два десятки років товчеться по Женевах питання прикорочення нуклеарних зброєнь. Видано мільйони на кошти безплідних конференцій — без успіху! А гульк! У Рейкявіку підносить Ґорбачов на срібній таці все, що Реґен міг забажати у справі нуклеарних зброєнь: протягом п'яти років скоротимо кількість ракетних зарядів далекого радіюса до половини (до 6,000 зарядів), а до 1996 року позбудемось решти тих жахливих важких ракет, що в землі, на підводних човнах і в повітрі, зовсім; заберемо з Европи ці кляті ракети середнього радіюса типу СС-20, на які ви так обурювались, залишимо собі з їхнього теперішнього числа понад 1,400 тільки 100 на далекосхідньому кордоні для охорони від східних китайців; ви можете залишити теж із теперішнього числа 268 ваших Першінґів II і „літаючих" ракет теж 100 на Алясці... Реґен на все годився. Але на кінці прийшло щось неприємне для Реґена: за все це вимагаємо тільки, що ви припините випробування вашої „зоряної" зброї до того ж 1996 року, обмежившись до лябораторійних дослідів над тією зброєю... На цю оферту почув Ґорбачов американське „нєт"!

Світ здригнувся на це Реґенове „нєт". Навіщо тієї протинуклеарної зброї, тих SDI, коли це нині ще „пай ін де скай", коли бо вона може бути готова до вжитку аж у XXI сторіччі, а найбільш загрозливі роди нуклеарної зброї — ці далекого радіюса — мали б бути зліквідовані до 1996 року? Панувала думка, що ця зоряна зброя — це тільки засіб вимогти уступки з боку совєтського уряду, щоб їх примусити до серйозних переговорів, а не щоб насправді наполягати на їх продукції. Ґорбачов поступився, то здавалось, що й Реґен не буде неуступчивим у готуванні „зоряної" зброї. Такі знавці воєнної справи, як колишні секретарі оборони МекНамара і Браун, запеняють, що ця „зоряна війна", то недоречна мрія. Мені теж особисто виглядає, що я радше покладавсь би на мольби до Пречистої, яка може „кулі відвертати і манастир рятувати", чим ризикувати нуклеарною війною, жити у світі нуклеарного голокосту, і вірити, що „зоряна" зброя може насправді переловити всі, тисячі їх, нуклеарні заряди. Чому не зосередити всю увагу на лейзерову протитанкову і протилетунську оборону? Це причина, що перша реакція після конференції була у світі радше неґативна для Америки. Ґорбачов виграв першу рунду. Мовляв: СССР миролюбивий; не він, а ЗСА, мають імперіялістичні аспірації заволодіти світом. Ґорбачов заграв на европейських настроях. Це тим легше, що европейці не вірять у можливість совєтської аґресії на Европу в часі можливому до передбачення. Вони наче забувають, що єдиною обороною Европи є нині нуклеарна зброя. Що конвенціональні збройні сили Варшавського Пакту такі переважаючі у порівнянні зі силами НАТО, що коли б не погроза, нині ще досить достовірна, що на випадок совєтської аґресії конвенціональними силами Захід пустить у рух для оборони нуклеарні ракети, зразу „тактичні" (малі), а відтак можливо і великі, то хто-зна чи совєти використовуючи якусь нагоду, не вмашерували б до Німеччини, а як ні, то відповідними погрозами зламали б її духа боронитись. Уряди країн НАТО свідомі тієї загрози і це на їх головно запрошення ЗСА насадили в Европі 268 ракет типу Першінґ II і „літаючі" ракети. Зараз на другий день після невдачі в Рейкявіку державний секретар Джордж Шулц полетів до Европи, щоб вияснити становище Реґена. Уряди країн НАТО розуміють, що Реґен не міг, маючи головно на увазі безпеку Европи, так поспішно погодитись на те, що відкличе з Европи нуклеарну зброю середнього радіюса. Та уряди думають одне, а нарід Европи у переважно — друге. Страх перед можливістю нуклеарної конфронтації на терені Европи більший, чим навіть аґресія Совєтського Союзу, в яку, як сказано, европейці не вірять, приколисані совєтською пропагандою. Німеччина і Великобританія перед виборами. Настрої вказують на те, що лейбористи у Великобританії і соціял-демократи в Німеччині, кинувши гасло звільнення Европи від нуклеарної зброї, могли б прийти до влади. А тоді мабуть прийшло б таки до „віднуклеаризування" Европи.

Та Реґен керується не тільки тим, що втримання нуклеарних збройних сил конечне при недостатності конвенціональних сил Заходу для безпеки Европи. Головним мотивом його діяння є глибоко в ньому вкорінене недовір'я до совєтської влади. Біда тільки в тому, що він попадає таким чином у контроверсію. З одної сторони хоче ліквідації нуклеарної зброї, а з другої — боїться, що, втративши той нуклеарний атут, може наразити Америку і цілий Захід на смертельну небезпеку. Щоб охоронитись перед тією небезпекою, треба б підкріпити західні конвенціональні збройні сили до такого рівня, щоб вони достатньо відстрашували Совєтський Союз від аґресії, а тут заковика: кошти. В американському військовому бюджеті видаток на нуклеарні збройні сили творить усього біля 15 відсотків, ЗСА позбулись обов'язкової військової повинности, платять добровільцям добрі платні, щоб утримати людей у війську. В тих умовах не може бути мови про відбудову конвенціональних збройних сил до рівня совєтських призовників-невільників. Правда, що замість працювати над винаходами протинуклеарної „зоряної" зброї, можна б так розвинути таку нову протитанкову, протилетунську і проти масовости совєтських з'єднань зброю, щоб один західній вояк міг протиставитись десятьом совєтським. Але й це не таке просте завдання.

Закінчення буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Великий успіх хору „Журавлі"

По довгих і нелегких стараннях пощастило вкінці українському чоловічому хорові „Журавлі" з Польщі виїхати в концертове турне по ЗСА і Канаді. Крім піяністки-акомпаньяторки Анни Салій-Туз, долучено до ансамблю ще двох солістів, лірично-кольоратурне сопрано з опери міста Лодзі, Марію Щуцьку, та молодого баса зі знаменитим голосовим органом, Миколу Кохана, який ще студіює спів.

Спонзорами турне були в ЗСА — Український Народний Союз, а в Канаді — Комітет Українців Канади. Адміністратором цілої поїздки був Генрик Міхальський, а допомагав йому Михайло Івасівка.

Виступи розпочались у Канаді, в Монтреалі. Українці зустріли хор сердечно, з відчиненими раменами, хоч були теж і деякі застереження політичного характеру. Хористів всюди частували, обдаровували, а їхніми виступами і співом захоплювалися усі. „Журавлів" вітали навіть деякі представники американських установ, як у Чикаґо, Піттсбурзі чи теж у Торонто і ще деінде.

В Ню Йорку виступив хор у заповненій великій залі Гантер коледжу у неділю по полудні, 12-го жовтня 1986 року. Тому, що плян цього турне був дуже невдало, навіть фатально щодо співу, укладений, бож хор мусів майже кожного дня співати, а навіть двічі на день, хористи мусіли весь час неймовірно перевтомлюватися. Треба було дійсно співчувати співакам, що мали сповнити обов'язок узятий на себе. А обов'язок цей був майже понад людську спроможність. Тут мусимо навести приклад для порівняння з іншим турне. Був це ряд концертів, який щойно відбувся у ЗСА, славетного папського хору Сикстинської каплиці. На 17 концертів хор мав сім днів відпочинку. Значить по двох-трьох виступах хористи мали день перерви. А де і коли були дні передишки для „Журавлів"? Тут хтось дуже завинив, але напевно — не хор. А далі, це вже наче наперекір, замість того, щоб хористи мали вільне недільне пополудне по концерті в Ню Йорку, — адже хлопці мріяли, щоб оглянути це унікальне місто — вони мусіли негайно в поспіху гнати на інший концерт у Лодай, Н.Дж.

Усе ж таки, не зважаючи на перевантаження виступами, нашій публіці, а теж деякому числу польських слухачів пощастило пережити понад дві години мистецької насолоди і духового піднесення, що його вичарував спів „Журавлів". Зрозуміло, що хористи були втомлені вже хоч би по дуже виснажливому концерті в Філядельфії: це ж бо осідок відомого чоловічого хору „Прометей", а в хоровому мистецтві існує шляхетність змагу. Проте, зосередивши всю свою майже останню фізичну і духову натугу, хор потрапив ще таки дати концерт на високому мистецькому рівні, під диригентурою 27-літнього, талановитого Романа Реваковича.

Попередньо, як відомо з преси, диригував хором один із головних основників „Журавлів" Ярослав Полянський. Ми знали цей хор досі тільки з платівок з-перед кількох років. І коли порівняємо його спів із тих платівок, то завважимо величезний поступ „Журавлів" у напрямі вокально-мистецького розвою. Спів на платівці, хоч і звучав зовсім добре, був дещо простенький, звучання було радше аматорське. Тепер це передусім спів інтеліґентного хору, навіть напівпрофесійного. Тому то і польська мистецька комісія, після вислухання хору, видала свою опінію, що „Журавлі" гідні і міжнародної сцени.

Хор презентується гарно. Голосово найкращі перші тенори; другі баси добрі; другі тенори і перші баси — задовільні. Змінювання одягу тричі — зайве; хор — не ревія.

Програму розпочато традиційною „Реве та стогне", що на Східній Україні має навіть посмак національного гимну, і тому тут, радше з ідейного боку, підходила. Далі почули ми релігійну „Чертог Твой" Бортнянського, а опісля народну, прославлену „Ой, зійшла зоря" в обробці Леонтовича. Заспівували баритон Дарій Боївка, якому потрібно ще більше вигладження у голосі, і Степан Тицький. Хоча хор щойно розспівувався, проте звучав повно, чисто і музикально. З однією піснею „Та не дай, Господи, нікому" Лисенка (слова Шевченка) виступив бас Микола Кохан при акомпаньяменті А. Салій-Туз, яка з мистецьким досвідом супроводила на фортепіяні всіх. Може через хвилювання не зовсім пощастило йому з високим тоном, однак своїм гарним, темно-оксамитного кольору голосом, він зразу з'єднав собі публіку.

У наступстві була хорова пісня-баляда Івана Левицького (текст Шевченка) „За байраком байрак". Солістом був Володимир Юрчак. Почули ми і одну зворушливу польську пісню дуже українського забарвлення „Козак" з музикою Ст. Монюшка (слова Чечота), що є майже перерібкою нашої „Стоїть явір над водою".

Сопрано М. Щуцька, яка виглядає гарненько, проспівала чутливо чудову народну „Ой, вербо, вербо" в обробці Лятошинського. Слідували три наймідніші і найглибші пісні концерту: „Огні горять" Воробкевича-Людкевича (це ім'я чомусь пропущено), „Молітесь братія" Стеценка (слова Шевченка) та „Виростеш ти, сину" Пл. Майбороди (слова Симоненка). В першій пісні хор образно віддав ритмічність пісні, свободу сміху та легкість танку, а далі журбу і щемливу тугу за втраченою молодістю. Щаслива була сполука, для більш барвистого і логічного звучання сопранового сольо із чоловічими голосами в безконкуренційно патріотичній „Виростеш ти, сину", де мати промовляє до сина. М. Щуцька була добірною солісткою. Оця хвилюючи пісня чинить на

(Закінчення на стор. 4)

Степан Женецький

ЗАХІДНІ КОРЕСПОНДЕНТИ В МОСКВІ ПІД НАГЛЯДОМ КҐБ

II.

Зустріч з „українським націоналістом"

Коли закордонний кореспондент тільки прибуде до Москви, до нього часто дзвонять телефони. А це дуже дивно, бо всі телефони закордонних журналістів не є реєстровані (не з їхнього бажання). Дехто з тих, хто зателефонує каже, що він є „приятелем попереднього власника телефону". Інші кажуть, що хотіли перевірити, чи ви вже є... До Доналда Кіммелмана, кореспондента „Філядельфійського Інкваєра" зателефонувала якась невідома особа і попросила свого американського товариша-кореспондента, щоб він пішов з ним на цю зустріч. Коли вони прибули на місце зустрічі, приятель Кіммелмана голосно розсміявся: цей „український націоналіст", який викликав Кіммелмана, раніше викликав його приятеля - кореспондента, представляючись йому, як „жидівський рефюзнік".

Коли кореспонденти працюють удвійку, то це допомагає, щоб оминути пастку. Допомагає також перевірка одного джерела іншим. Але все це не завжди — можливе. А що є з людьми, з якими кореспонденти стрічаються під час кожночасної подорожі, скажімо, до Талліна чи до Іркутська? Вони мусять здаватися на свій власний розсудок. Енн Ґеррелс розповіла, що вона часто отримувала часописні витинки про різні події: знищення старовинної церкви, про грузинський націоналізм, про сільськогосподарські неполадки і т.п. Совєто-московські люди передавали їй фільми і фота з подій, про які вона не знала: Сахаров на вигнанні в забороненому місті Ґорький; КҐБ розганяє релігійне зібрання в українських горах. Правдоподібно, ця американська кореспондентка була схоплена на фільмову стрічку, як вона отримувала ці речі, і за це її „видворили" зі Совєтського Союзу.

Якщо західньому кореспондентові є важко здобути якусь цікаву новинку в Москві, то він старається отримати відомості з провінції, тобто з немосковських теренів. Західнім журналістам неможливо, за розпорядком властей, виписати якийсь реґіональний часопис, який містить деякі цікаві місцеві інформації, що їх не можна найти у „Правді", чи „Ізвестіях". Подорожі з Москви до „відкритих" околиць є дозволені до половини країни, але й це залежить від „доброго настрою" властей. Тоді, коли американська кореспондентка ще перебувала в Москві, то відвідування Литви було заборонене вже цілий рік раніше.

Напасті на закордонних журналістів

Хоч Ніколас Данілов, — пише Енн Ґеррелс, — був арештований на підставі підготовленої засідки, але були й такі американці, які говорили, що він міг бути шпигуном, бо де ж би москалі (о, наївносте! — СЖ), могли так усе пофальшувати? Так, підфальшували, — відповідає журналістка. Совєтський уряд — мистець в змішуванні фальшивих звинувачень із правдивими фактами, здобутими підслуханням, краденими документами, перекручуючи минуле оскарженого тощо. Такі фальшиві звинувачення роблять совєти — від гомосексуалізму до шпигунства.

Це був Н. Данілов, який під час пресової конференції, що відбулася в Москві в місяці квітні ц.р., протестував проти образливої статті в совєтській пресі відносно Кіммелмана, що нібито він був п'яниця і безличний антисеміт, який знеславлював Совєтський Союз. (Дивись, якими „жидолюбами" представляють себе москалі!).

Щоб помститися на Данілову, совєтські власті подали в пресі його число телефону, щоб „кожний розгніваний громадянин" міг телефоном вилаяти його, що й багато робило. Такі звинувачення є дуже успішним способом, щоб унеможливити всякі контакти з оточенням і зробити кореспондента безкорисним для часопису, для якого даний журналіст працює, внаслідок чого його відкликають з Москви.

Пригоди Енн Ґеррелс у Києві

У 1982 році, — пише Ґеррелс, — під час її перебуван-

(Закінчення на стор. 3)

Яр. Климовський

ПАСТЕЛІ Й ОЛІЇ

(Враження з малярської виставки С. Рожка)

Роля мистецтва в житті культурної людини є домінуючою, не зважаючи на несприятливі умови для всякого роду мистецтва сьогоднішньої епохи.

Про людину можна говорити в різних аспектах, про творчу говориться, що вона відкрила, написала, скомпонувала, створила за допомогою різця, долота, чи намалювала і т.п. На те, щоб виявити себе в якійсь галузі творчости, про що нам добре відомо з психології творчости, слід присвятити цілу свою енергію, цілий свій час.

У днях 10-го — 12-го жовтня ц.р. заходами меткого 43-го Відділу СУА у Філядельфії в т.зв. червоній залі Українського Освітньо-Культурного Центру проходила виставка малярських праць Стефана Рожка, що її попередила добра реклама.

Тут будуть вилишені рядки про саме офіційне відкриття, на якому я не мав змоги бути (про що напишуть інші), а писати на підставі розповідей учасників немає змислу, я тільки передам свої враження з оглянених творів мистця в другому дні виставки.

Каталог оформлений естетично. На першій сторінці портрет дружини мистця. У ньому мистець очевидно зосередився на обличчі. Глядачеві передається створений настрій — заглибленість у думках, на що вказують очі і похилена голова.

Про мистця англійською мовою написав д-р Ернест Пік, про творчість мистця Стефана Рожка — проф. Петро Меґик.

У каталозі 48 позицій, а його замикають чорно-білі знімки п'яти творів мистця — три пейзажі, фігуральна картина „Бездомні" і квіти („Бузок").

Переглядаючи каталог і читаючи про мистця Стефана Рожка, пригадався він мені дуже ще молодим мабуть сімнадцять або вісімнадцятилітнім, коли то декілька років до вибуху Другої світової війни в Перегінську познайомив мене з ним мій театральний колеґа Іваницький, якого ми прозвали Ігуменом (від того, що був на теології у Василіян). Новопізнаний уже тоді зробив на мене враження серйозної людини. І тут справджується, що амбітна молода людина може осягнути у своєму житті, не зважаючи на воєнні несприятливі умови для всяких студій, а тим більше для малярських, бо фарби, пензлі і полотно набагато дорожчі за університетські скрипти.

Це не означає, що хвалитиму давнознайому особу колишнього вчителя моєї доні у Філядельфійській Мистецькій Студії, тепер теж мистця з професії.

Між іншим, передавані враження не завжди є хвальбою, а є якоюсь мірою згідно автора відгуку об'єктивною оцінкою. Це саме є і в цьому випадку. Не сховаю для себе теж і того, що мені менше до вподоби.

Щоправда обідня перерва від зайнять у школі не вистачає, щоб докладно оглянути картини, і тому я перерву продовжив з думкою, щоб їм добре приглянутись.

Порівнюючи з давнішими творами Рожка треба ствердити, що тут і там мрячна кольористика поступається на користь яскравіших і більш насичених тонів, як наприклад, у картині „Ріка": над рікою мило вражають осінні кольори на кущах і деревах від жовтого почерез киновар, до відтінів брунатного.

Рожок щоправда не відзначається особливим темпераментом, зразком якого є Михайло Мороз, він навіть з природи, як кажуть, спокійної вдачі і, хоч на ньому є мінімальні сліди впливу геніяльних майстрів, (а на яких мистцях їх немає?), та все ж його картини є доказом, що він шукає власних творчих розв'язок, а це вже є великий плюс мистця. Власна уява для мистця необхідна, каже Беклін, сліпе наслідування вбиває.

Сміливість мазка, місцями кладення грубої верстви фарби в противагу картин, під поглядом мазка вигладжених. Це можна завважити „На ріці" і в картині „Село".

У картинах пробивається дбайливість відносно поправного рисунку, що становить необхідний інструмент експресії за допомогою форми.

Переважають пейзажі, мабуть його улюблена тема.

Рожок — мистець дуже спостережливий, психологічну сторінку вміє вірно передати, доказом чого є його „Сліпець", „Бездомні", „Самітність". Мистець не підноситься на пуанти — не прибирає пози, мовляв, ось це "я", і не спокушається на ефемерну ефективність. Площини замальовує м'яко („Літо", „Білий кущ", „Краєвид", „Гора Вацман", „Струмок").

У таких картинах як „Божа Мати" чи „Мадонна" не йде вслід іконописних норм, а має свій власний мистецький підхід, та все ж його інтерпретація та мистецька подача створюють належний настрій.

У „Композиції форм" чи „Композиції кольору", що мають ціхи декоративного модернізму, це, на мою думку, тільки спроби, вони є в деякій дисгармонії з цілістю виставки, хоч „Летючі форми" як третій експеримент під поглядом єдности кольорів створює незлий образ.

У загальному своєю виставкою мистець Стефан Рожок упевнив нас, що він не замарнував часу, а використав його повністю в непригожих обставинах, багато і наполегливо працюючи над собою, щоб стати справжнім мистцем. Крім того поглибив своє теоретичне знання, що відбивається в його періодичних писаннях.

Жаль, що в каталозі не згадано про його педагогічну працю, а ще більше треба шкодувати, що не подано фрагментів із рецензій на його малярські праці, що їх він виставляв на багатьох збірних виставках як наших, так і чужих.

Завершуючи рядки цього відгуку, слід ще висловити мистцеві признання за те, що зумів нав'язати зв'язки з мистецькими німецькими й американськими середовищами. До речі, такі зв'язки всіх ділянок нашої культури — це не лише найбільш позитивна праця, але й дуже потрібна.

Сходини ТУІА Відділу Дітройт

Інформативна доповідь, нарис праці нової управи на діловий 1986-87 рік і товариська зустріч були програмою Ширших сходин дітройтського відділу ТУІА в п'ятницю, 19-го вересня ц. р., в приміщенні Українського Села у Воррені, Миш.

Започатковуючи новий рік діяльности, новообраний голова відділу інж. Л. Гевко правітав членів, їхні родини та гостей, мешканців української оселі. Він коротко звітував про плян праці відділу, новини із централі і потребу нових фондів для виконання управою намічених проєктів. У своєму зверненні до членів відділу, Гевко зокрема торкнувся ролі українського інженера і тих спроможностей, які стоять до диспозиції професіоналістам і науковцям у вільному світі. Тут є нагода засобів, доступ до науки і необмежені можливості. Український інженер у вільному світі є свобідний виконувати свої завдання із власної ініціятиви і згідно з особистими здібностями. Подібні обставини не існують в професійній діяльності наших колег інженерів на Україні, а говорячи про національну індентичність, назва інженера українця все скривається під совєтським окресленням. Тому, сказав Л. Гевка, наше товариство повинно присвятити особливу увагу видавничій діяльності, щоб заповнити ці браки, які постали через відсутність технічних публікацій української мови на Україні і акції виправлення фальшивих інформацій про наших інженерів і науковців, включно із наших лавреатом нагороди Нобеля, яких світ знає як росіян, німців чи поляків.

Як вже раніше повідомлено в Бюлетені ч. 157 із літа 1986, в нашому відділі створено Дослідчу комісію, завданням якої є провести досліди над національним походженням і науковими досягненнями визначних українських вчених і старатись включати правильні інформації у світовій енциклопедії і технічних реєстрах.

Веденням дальшої програми зайнявся господар вечора і імпрезовий референт інж. Б. Кордуба. Він представив д-ра Серафина, який хотів поділитись спостереженнями туриста із відвідин екзотичного континенту Південної Америки. Для ілюстрації краєвидів і зображення віддалі подорожі (6,500 миль від Дітройту до Буйнос Айресу) А. Серафин виготовив відповідну мапу Південної Америки і чимало прозірок із визначних місць, історичних пам'ятників і руїн-залишків оригінальної цивілізації цього континенту.

Першою зупинкою після вилету із Маямі була Бразилія, п'ята найбільша країна світу, із 120-мільйоновим населенням, в якому знаходиться 160-тисячне українське поселення, третє найбільше зосередження у вільному світі по ЗСА і Канаді. Наші туристи, Олесь і його дружина Зеня, відвідали місто Рійо-де-Жанейро, і там подавляли величаву статую Христа Спасителя (38 метрів висоти) і цікаву формою гору Шуґерлоуф 390 метрів висотою. На пограниччі Бразилії, Арґентини і Парагваю вони захоплювались могутністю водопаду Іґуазу, який вищий від Ніяґари і простягається дві і півмилі, на довжині якої є 275 індувідуальних водопадів. Відтак подорож продовжувалась по Парагваю, де наші подорожувачі спостерегли помітну убогість населення, засмічені вулиці, але зате велику популярність газарових ігор в касинах міст.

Прибувши, однак, до Арґентини, А. Серафин і його дружина п-і Зеня помітили значну різницю. Вища життєва стопа, чистота довкілля, безпека, елеґантність ресторанів, крамниць і театрів давали доказ впливу европейської цивілізації. Це було помітним на вулицях міста, по вигляді мешканців, стилі життя і архітектури будинків, що часто нагадувало місто Париж.

В Буенос Айресі знаходиться українська католицька катедра, де наші туристи мали нагоду відвідати її пароха о. Грасимовича.

Наступною країною було Перу з її столицею Ліма. Сама країна не зробила позитивного враження на американських туристів, в групі яких був наш доповідач і його дружина. До цього частинно причинився надзвичайний поліційний стан, який запанував із приїздом цієї групи до Ліма. (А. Серафин рішучо заперечує, що це мало до діла з його особою і червоною спортовою сорочкою, яку він носив під час подорожі.

Місто Ліма — столиця Перу, та все ж таки брудне і заселене економічно-низькою клясою людей. Як в цілій Південній Америці, так і тут помітною характеристикою суспільства Південної Америки є виразно зарисована структура каст. Найцікавішою атракцією Перу є її оригінальна цивілізація. Можна бачити тут залишки-руїни культури Інків, які у розквіті свого розвитку, в роках 1487-1525, пишались найвищим рівнем цивілізації в західній півкулі світу. На висоті 12,079 стіп існувало колись місто Кузко, столиця імперії Інків, які перед знищенням іспанськими наїзниками нараховували вісім мільйонів. Двігодини їзди від Кузко туристи відвідали руїни релігійного центру Інків і сховище від іспанців для жінок; місто Маччу-Піччу, положене на висоті 7,315 стіп і віднайдене аж в 1911 році дослідником університету Єйл проф. Павелем. Між іншим, висота положення цих двох місць і нижча пропорція кисня в т. зв. рідкому повітрі спричинили нашим туристам відчуття загального виснаження.

Подорож по Південній Америці закінчилась в Перу. Наші туристи з приємними споминами і багатьма сувенірами поверталсь звідтіля домів.

Після доповіді А. Серафин відповідав на запитання і пояснював експонати із подорожі, які були виставлені для оглядин зацікавлених і були предметом дискусії над доповіддю.

Ширші сходини продовжались товариською гутіркою і перекускою, яку приготовили Світляна Кордуба і Лідія Казевич. На сходинах було присутніх приблизно 75 осіб.

Ігор Козак

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Індії Раджів Ґанді закінчив свою чотириденну візиту до країн Південної Азії і Пацифіку. У розмові з кореспондентами в Банґкоку, Таіляпд, Ґанді заявив, що Індія від тепер працюватиме більш активно для закінчення вісімрічної війни в Камбоджі. „Ми хотіли б якось позитивно впливати на ворогуючі партії і посередничати у переговорах". — відмітив Ґанді під час пресової конференції перед своїм відлетом до Ню Делі.Він відвідав Індонезію, Австралію , Нову Зеляндію і Таіляпд і зустрічався там з офіційними урядовими особами.

Західні...

(Закінчення зі стор. 2)

ня в Києві, за нею слідкували повних два дні, як вона там перебувала. Вкінці їй вихопили з рук ручну торбину, коли вона сходила з автобуса. Під час метушні за цю торбинку, що тривала пару хвилин, ні її „доглядачі", ні поліцаї, які стояли поблизу, не прийшли їй на допомогу. Один тип — здоровило, зразу заступив дорогу її приятелям, які хотіли її рятувати з халепи. Всі чотири напасники вскочили і втекли автомобілем, що туди під'їхав. Після тієї напасти один чоловік підійшов до неї і порадив їй, щоб вона не жалілася перед властями за цей випадок, бо це якраз вони вчинили. Коли ж вона таки пожалілася властям, то вони в совєтській пресі назвали її брехункою.

Якщо американським кореспондентам совєтський уряд відмовляє дозволу пороржувати , або відкрито погрожує, американські власті — готові за це відплатитися. Але американські журналісти нерадо жаліються на такі випадки, частинно мабуть тому, що не хочуть роздувати непорозумінь між Америкою і Совєтським Союзом, а — частинно тому, щоб не робити поганих відносин із урядом СССР ще гіршими. Деяких журналістів можна „присмирити" погрозами, вони ж бо бояться, щоб не втратити виїзду поза Москву, зустрічів із високою совєтською „знаттю", дозволу фотографувати або можливости інтерв'ю з Горбачовим.

Про справу Данілова

Енн Ґеррелс, пише, що кожний чужинецький журналіст у Москві є обережний, але, правдоподібно, бути досить осторожним у цій країні „зла", як її вірно охрестив президент Реґен, нелегко. Справа Данілова була підготовлювана довгий час. Уже в 1984 році КҐБ шукало „свідків", які свідчили б проти нього; три дні перед тим, як Дейвид Ґолдфарб, жидівський науковець, мав отримати візу на виїзд із Совєтського Союзу, каґебісти вступили до його помешкання „на розмову". Вони показали йому фото Данілова, як він виходив з його, Ґолдфарба, помешкання, і казали йому, щоб запросив Данілова до себе тоді, коли вони — каґебісти,будуть чекати на нього в його помешканні. Ґолдфарб відмовився це зробити, хоч певно зрозумів, що він дорого за цю відмову заплатить. Так і сталося: його дозвіл на еміґрацію негайно відкликано. КҐБ найшло когось іншого, що виконав їхнє веління.

Західні журналісти тепер навчилися того, у що раніше не хотіли вірити. Немає способу оминути пастки, якщо совєтські власті вирішили, що в їх інтересі є спіймати закладника. Дехто говорив, що,мовляв, Данілов був нерозсудний, що прийняв пакет. Але усі західні журналісти необачно ломлять це неписане правило. Якщо б КҐБ не спіймало Данілова в парку — воно було б це якось зробило в іншому місці. Кожний закордонний журналіст, хто працював у Москві, міг найтися в тій вісім на десять стіп тюремній й келії, де сидів Данілов. Але чи це має означати, — питає Енн Ґеррелс,— що західні журналісти мають перестати діяти як вільні кореспонденти в цій совєтським урядом контрольованій тюрмі?

„Я думаю, що ні". — закінчує вона цю свою цікаву розповідь про важке життя і працю чужинецьких журналістів у комуно-московській тюрмі народів.

ДОСТАВА ЗБРОЇ, амуніції, військового виряду, медикаментів і харчів із Ель Сальвадору до Нікараґуа для антикомуністичних повстанців „контрас", погіршила відносини Сальвадору із З'єднаними Стейтами Америки, бо як виказалося, уряд Ель Сальвадору давав дозвіл для приватних компаній, організацій і осіб використовувати його територію для постачання повстанців потрібними матеріялами. Випадок із збитим літаком з американськими летунами на борті і суд, який тепер відбувається в Нікараґуа над одним із пілотів, Юджіном Ґазефасом, поставив також під загрозу заплановану леґальну допомогу ЗСА для повстанців, яку вже схвалив Конґрес у висоті 100 мільйонів долярів. Білий Дім і Державний департамент все ще твердять, що доставою із Ель Сальвадору займалися приватні люди і організації і що Адміністрація президента Роналда Реґена не мала нічого спільного з тим „бизнесом".

ЛІДЕРИ АНТИСАНДІНІСТСЬКОЇ еміґрантської громади, яка об'єднує нікараґуанців, що проживають у З'єднаних Стейтах Америки, провели нараду в Маямі, Фльорида. Всі вони колись були противниками правого режиму Самози. Тепер вони підкреслюють, що стали „контрас" — противниками сандіністів.

І торкнув їй спокій вічі,
Слід сльози з лиця зітерши...
І. КАЛИНЕЦЬ

Катруся Зарицька Сорока

ПЛАСТУНКА, ЧЛЕН ОУН, ПОЛІТИЧНИЙ В'ЯЗЕНЬ

Вечір з присвятою відбудеться

в суботу, 22-го листопада 1986 року
в Українському Інституті Америки в Ню Йорку
при 2 Іст 79-та вул.

Початок о год. 5-ій веч.

Пластовий Курінь „Верховинки"

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на **ПАТРІЯРШИЙ ФОНД** зложили

УІІІ — 86

1,000.00 дол. — Роман Вомпель;
250.00 дол. — Михайло і Теодозія Депутат.
по 200.00 дол. — Михайло Дребич, сен., інж. Олександер Лисько;
150.00 дол. — Анна Політило;
125.00 дол. — Люба Артимишин,
по 100.00 дол. — Люба Єднака, Іван Макар, Марія Андрусяк (у пам'ять мужа бл. п. Іллі Андрусяка), Павліна Німилович (у пам'ять мужа бл. п. Дмитра Німиловича), Марія Овчаренко, Клавдія Салюк (у пам'ять сестер бл. п. Олени і Наталії Кропадра), Михайло і Катерина Лехіцькі, мґр Володимир і Наталія Залуські;
75.00 дол. — Мирослав Прокоп;
по 50.00 дол. — Марія Рудницька, Олена Костюк, Ірена Крамарчук, Зенон і Олена Максимів, Ігор Декайло, Роман Лехіцький, Любомир Гуменюк, д-р Леонід і Оксана Мостович, Стефан і Марія Зубаль, Модест і Ірена Кливак;
40.00 дол. — Теодор і Марія Зубрицькі;
по 35.00 дол. — Орест Швед, Роман Ільницький;
по 30.00 дол. — Ірена Чуміловська (у пам'ять мужа бл. п. Володимира Чуміловського), Олена Кульчицька (у 2-гу річницю смерти Блаженнішого Патріярха Йосифа), Олена Куса, Марія Каплиста;
по 25.00 дол. — Родина Ковалишин (в пам'ять колишньої учительки Стефана Ковалишина бл. п. Анни Заяць з дому Папроцької), Катерина Фука, Ярослав Бігун, Галина Крохмалюк, Володимир і Ірена Жила, Михайло Тарапацький, Валтер Саляк, д-р Тарас і Александер Антонович, Стефан Серабин, Володимир і Ольга Гнатик, Осип Яцусь, Орест Колтунюк, Юрій і Параська Стефанишин, мґр Ірена Гладка, Микола і Володимира Кавка (у пам'ять бл. п. д-ра Петра Федоріва і бл. п. поета Богдана Стефанишина), Марта Рудик, Микола Андрейко.
по 20.00 дол. — Ярослав Масюк, Стенли Стефанов, д-р Юрій Савицький, Михайло Дуб, Христина Демідович, Богдан Геврик, Василь Циган;
по 15.00 дол. — Франк Сілецький, Петро Патряк, Алекс Скробко, Наталія Масюк (замість квітів на могилу бл. п. Наталії Алексевич).
12.00 дол. — мґр Юліян Бачинський.
по 10.00 дол. — Оля Тимцюрак, Н. і Л. Бульба, Дмитро Дидик, Іван Борис, Л. Бурачинська, д-р Володимир Михайлів, Іван і Марія Ґумовські, Михайло Гриник, Михайло Барановський, Антоній Скоробогатий, Марія Струк, Анна Коренець, Мирослав Субтельний, Стефан Покора, Ксеня Антипів, Василь Грибик.
по 5.00 дол. — Марія Піпа, Стефан Пилипчак, Вячеслав Семутович

На радіопрограму „Голос Української Діяспори" зложили
по 25.00 дол. — Н. Н., Анна Мелько

Збірка під час похорону бл. п. Богдана Стефанишина Філядельфія, Па. зложили

50.00 дол. — Олена Кузьмінська.
по 20.00 дол. — Іван і Анна Квік, Андрій і Галя Стахнів, Роман і Марія Циган з родиною.
15.00 дол. — Микола і Марія Касіян.
по 10.00 дол. — Василь і Анна Середа, Анна Ткач, Василь Оксана Копінко

Замість квітів на могилу бл. п. Богдана Стефанишина зложили

по 20.00 дол. — Богдан і Катерина Бурбело, Володимир і Марічка Мелько
15.00 дол. — мґр Олександер Луцький
10.00 дол. — Йоан і Стефанія Ракочи

Збірка під час тризни бл. п. Марії Чорнобай в Колчестері, Конн., переслав інж. Максим Коцур, зложили

по 50.00 дол. — інж. Максим і Тереса Коцур, Богдан і Соня Качорівські, Евдокія Стельмах,
40.00 дол. — Михайло і Роза Пятники,
28.00 дол. (40.00 кан. дол.) — Родина Коцур (Торонто)
по 20.00 дол. — Текля Віргун, Василь Бістряник, Володимир і Галина Король, Евген і Юлія Товнаш, Анна Сташко, Стефан Гладун, Мирон і Віра Яворівські;
15.00 дол. — Дмитро й Ірена Войнарович.
по 10.00 дол. — Михайло Мандибур, Петро Качоровський, Іван Кривоніс, Юліян Йосипенко, Володимир Качоровський, Зенон і Зеня Товпаш, Ярослав Товпаш, Федір Лазар, Олександер Жаборинський, Наталка і Еді Копчик, Хор ім. Йосифа 1-го (Омага, Кан.).
7.00 дол. — Олег Коцур,
по 5.00 дол. — Анна Пенак, Михайло Парашук, Анна Ліщинська, Джін Ґелард, Трохим Патничка, Мирон Техловець.

Збірка Українського Патріярхального Товариства — Відділ Гартфорд, Конн., переслав д-р Ярослав Остапюк, зложили

100.00 дол. — Укр. Патр. Товариство.
по 50.00 дол. — Олександер Пришляк, Марія Салецька, Іван Табель, д-р Михайло Яцух, СУА 93-ій Відділ, Б-во Дивізійників, Укр. Нар. Дім.
40.00 дол. — д-р Юрій Остапюк,
по 30.00 дол. — Юрій Жевко, Василь Назаркевич, Яків Нестерук;
по 25.00 дол. — Володимир Балко, Стефанія Балко, Стефан Боднарчук, Надя Гафткович, Михайло Гарасимів, Яким Заяць, Микола Зень, Олег Кінах, Павло Крамар, Борис Крупа, Леся Крупа, д-р Марта Курилець, Стефан Оборський, Стефан Оприско, д-р Ярослав Остапюк, Михайло Павлічко, Володимир Саляк, д-р Осип Теслюк, Роман Соболь, Ірина Чайковська, Андрій Чорняк, Іван Яриш, СУА 106-ий Відділ, 5-ий Відділ ООЧСУ, Укр. Парох. Школа;
по 20.00 дол. — Іван Босак, Володимир Вінярський, Василь Гаврилюк, Іванна Гринь, Ірина Ґудз, Сильвестер Демкович, Богдан Козак, Володимир Левський, Марія Литва, Іван Матіяш, Роман Платош, Петро Пришляк, Стефан Рогатинський, Любомир Рокицький, Олександер Рудзінський, Роман Сокольський, Володимир Стасишин, Каролина Тесла, Петро Титор
по 15.00 дол. — Ярослава Кукіль, Єронім Поґуш, Анна Олексишин,
по 10.00 дол. — Галина Баландюк, Аґата Боднар, Ольга Дзюбина, Іван Дитюк, Іван Забитовський, Володимир Кебало, Галина Кобей, Петро Ковальський, Микола Козовик, Наталія Кравців, Михайло Куртяк, Іван Локоть, Григорій Марич, Ірина Мельник, Михайло Мельник, Антін Наконечний, Михайло Олійник, Осип Охрім, Михайло Піґан, Марія Робак, Роман Рубай, Роксоляна Саляк, Вірослав Снігурович, Мирослава Солук, Евгенія Сивенька, Софія Туркало, Стефан Фаль, Петро Шагай
5.00 дол. — Анна Небожук

Збірка замість квітів на могилу бл. п. Евгена Крука, переслав д-р Ярослав Кривяк, Севен Гіллс, Огайо, зложили

50.00 дол. — Доріс Гладкий і Михайло Пилипчук (Маямі Біч, Флорида)
30.00 дол. — Марія Єзерська (Клівленд, Огайо),
по 25.00 дол. — Мирослав Ливобей (Чері Гілл, Н. Дж.), Орест Топорович (Клівленд, Огайо),
по 20.00 дол. — Роман і Іванна Боднарчук (Клівленд, Огайо), Теодозій Тарчанин (Клівленд, Огайо),
по 10.00 дол. — Клівленд, Огайо: Семен і Марія Кріслатий, д-р Ярослав Кривяк, Михайло й Ірина Пукач, Роман і Дарія Раковський, Марія Сташишин; Сиракюзи, Н. Й.: Мужеський Хор „Сурма", Хор парафії св. Івана Хрестителя; Освіґо, Н. Й.: Зенон і Наталка Мягкий
по 5.00 дол. — Петро і Стефанія Хімка М. (прізвище не чітке)

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку. IRS No. 23-74380645. Всі чеки просимо виписувати на

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу

7911 Whitewood Rd. • Philadelphia, Pa. 19117

В ЧЕТВЕРТУ НЕЗМІННО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мого Незабутнього МУЖА

бл. п. проф. д-ра

МИХАЙЛА ДУДРИ

будуть відслужені

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в п'ятницю, 31-го жовтня 1986 року
в українських католицьких церквах:

Непорочного Зачаття в Гемтремку, Миш., год. 8:25;
катедрі св. Володимира в Стемфорді, Конн., год. 7:30.

Рідних, Приятелів і Знайомих прошу в цей день згадати Покійного в своїх молитвах.

ДАРІЯ — дружина

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства

Впреп. о. крилошанин Петро Огірко відслужить Заупокійну святу Літургію в п'ятницю, 31-го жовтня 1986 року, о год. 9-ій ранку, в УКЦеркві Покрови Пресвятої Богородиці в Озон Парку, Н. Й., за Блаженної Пам'яті:

АНТОНА БЕРЕГУЛЬКУ
МАРІЮ БОРИСТЕН-ТКАЧ
МИХАЙЛА ДУДРУ
інж. РОМАНА КОБРИНСЬКОГО
МИХАЙЛА ПЛЕШКАНЯ
ТЕОДОРА САРАХМАНА
ТЕКЛЮ САРАХМАН
МИХАЙЛА СТЕФАНОВА

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів. Помоліться в час відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатися з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА
(ФКУ)

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 21-го жовтня 1986 р. в Джерзі Сіті, Н. Дж. відійшов у Вічність наш Найдорожчий БРАТ

бл. п.

ПЕТРО ПОБІГУН

ПАРАСТАС в четвер, 23-го жовтня 1986 р. о год. 7.30 веч. в Riotto Funeral Home, 3205 Kennedy Blvd., Jersey City, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в п'ятницю, 24-го жовтня 1986 р. з того ж заведення о год. 8.30 ранку до української католицької церкви св. Петра і Павла. **ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА** о год. 9.30 ранку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В смутку:
брат — **ІВАН**, Кардіф, Південна Валія, Англія
сестра — **МИХАЙЛИНА ТРОНАР**, Польща
брат — **НИКОЛАЙ**, Україна

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що 8-го жовтня 1986 року, по короткій і важкій недузі, відійшла до Вічности

бл. п.

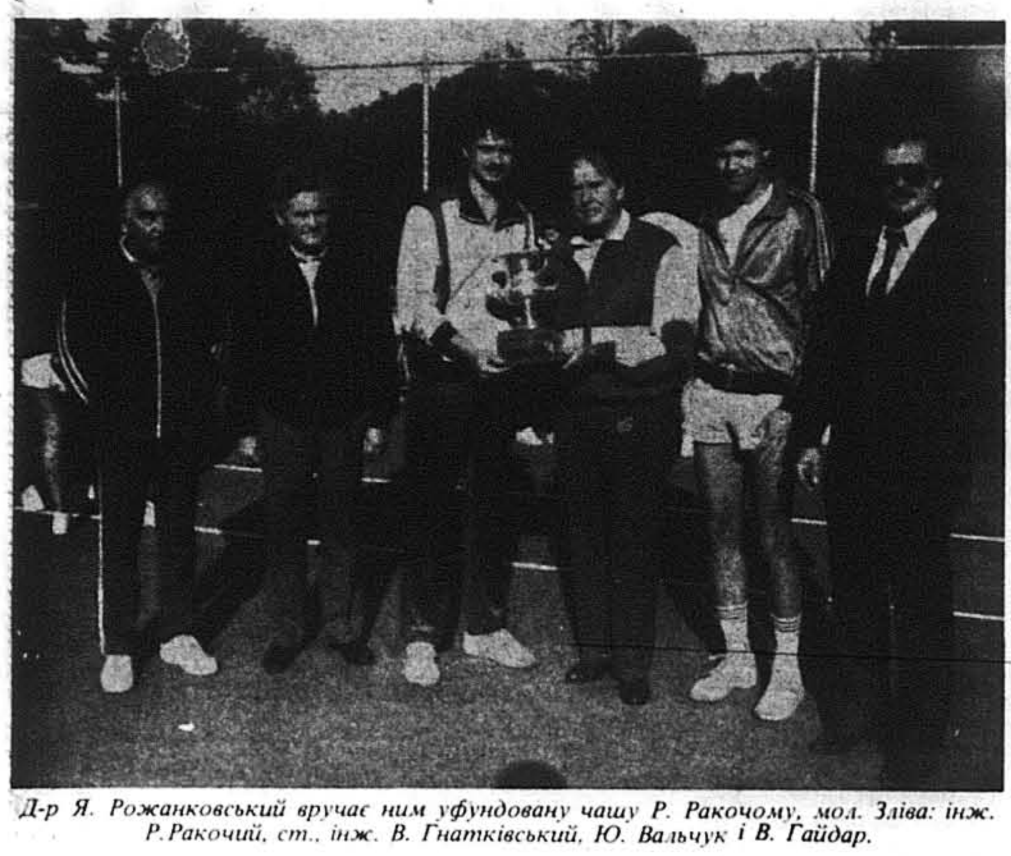
МАРІЯ з дому МОЙСАК ГОРОХОВЯНКА

народжена 3-го грудня 1909 року в Стрию, бувша вчителька в Дашаві та вдова по дідичникові Евстахієві.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись дня 10-го жовтня 1986 р. в українській католицькій церкві св. Покрови в Торонто, Канада.

Сестра — **ІРИНА ДУВАЛО**
Тіточна сестра — **МАРІЯ БЕРЕЗОВСЬКА** з чоловіком і родиною
Похресниця — **АДРІЯНА РАДЕЛИЦЬКА** та **ПЕТРО і ГЕНА СТАСІВ** з рідною

Р. Ракочий, мол., оборонив свій тенісовий примат КЛК

Д-р Я. Рожанковський вручає ним уфундовану чашу Р. Ракочому, мол. Зліва: інж. Р. Ракочий, ст., інж. В. Гнатківський, Ю. Вальчук і В. Гайдар.

Союзівка. — Роман Ракочий, мол., вийшов переможцем внутрішнього тенісового турніру КЛК, другий рік підряд затримуючи примат в групі чоловіків і здобуваючи чашу д-ра Ярослава Рожанковського.

Турнір, останній в сезоні на Союзівці, відбувся в рамках осінньої зустрічі ТУІА, УЛТПА і КЛК в суботу і неділю, 4-го і 5-го жовтня ц.р. Ним проводив інж. Роман Ракочий, ст., в асисті голови КЛК інж. Володимира Гнатківського.

У фіналі Р. Ракочий переміг Юрія Вальчука 6-2, 6-4. У півфіналах Р. Ракочий елімінував Юрія Витановича, а Ю. Вальчук — Юрія Петрикевича у двосетівках.

У групі переможених Юрій Грабець переміг Ігоря Гроня, 7-5, 6-4.

У групі жінок, змагаючись по довгій перерві на Союзівці, Тамара Гронь перемогла у фіналі Еву Сахарук вислідом 6-1, 6-0.

Нагороди фіналістам вручили д-р Я. Рожанковський, інж. В. Гнатківський, Володимир Гайдар і інж. Р. Ракочий ст.

У Нью Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

прийшло до порозуміння щодо спільного видавання журналу „Вісті Комбатанта". Ще раніше з ініціятиви д-ра В. Галана і під редакцією І. Кедрина появилися кілька сторінок „Вістей ОбВУА" у „Свободі" і дев'ять чисел журналу „Голос Комбатанта". „Вісті Комбатанта" появилися ще за головування у Братстві І УД УНА д-ра Любомира Ортинського. Журнал перенесено з Ню Йорку до Торонто, де постійним головним редактором є д-р Мирослав Малецький. Від ОбВУА членом Редакційної колеґії є Іван Кедрин.

Й. Вишневецький подякував за довір'я до нього і співпрацю та зрікся надалі проводу в організації із причин здоров'я.

Голова Відділу в Нюарку, член Головної управи О.Труш, відчитав доповідь на тему „Характер і завдання американських комбатантських організацій і наша співпраця з ними". Доповідач дав огляд всіх існуючих в ЗСА комбатантських організацій, наголосив потребу, щоб батьки впливали на своїх синів вступати до військових шкіл, бо військова служба почесніша і не гірша від інших професій.

У дискусії над звітами забирали голос майже всі приявні. Зокрема заторкнено справу архіву УСС та взагалі архівів колишніх збройних формацій. Приявний керівник ресорту військових справ УНР в екзилі проф Роман Богатюк склав привіт і наприкінці З'їзду передав відзнаку збройних сил та окрему грамоту Й. Вишневецькому.

Секретар Крайової Управи Братства кол. вояків І УД УНА Роман Гаєцький виголосив привіт від Братства і організації „Броди-Лев" та пояснив, що організація намагається скласти реєстр та охорону всіх могил українських вояків у вільному світі. Орест Городиський, який прилетів з Чикаґо, висловив низку критичних завваг на адресу „Вістей Комбатанта", на які відповідали Р. Гаєцький і І. Кедрин. Інж. В. Сімянців висловив деякі жалі, що їх відіслано до Товариського суду. Від Українських Американських Ветеранів приявними були Григорій Полчій і Я. Черник, цей останній виголосив промову, в якій з'ясував діяльність своєї організації. Володимир Процик склав привіт від ОДВУ. Іван Йовик склав привіт від Т-ва кол. вояків УПА. Був теж привіт від 2-ої Дивізії УНА. З уваги на неприявність голови Суспільної Служби комбатантів з її осідком у Філядельфії, І. Данківського, не було дискусії над тією заслуженою організацією. Внесок на признання абсолюторії уступаючій Управі зголосила Евфрозина Дітель і його схвалено всіма голосами, за вийнятком одного.

Обрано нову Ураву в такому складі: Осип Труш — голова, Микола Турецький заступник (перший), Орест Городинський — заступник (другий), Роман Крупка — заступник (третій), Олександер Білевич — секретар, Кость Гречак — скарбник; вільні члени: Орест Лисинецький, Володимир Шпирка, Ярослав Шмотолоха; Контрольна комісія: Микола Шпитко — голова, Дітель Ефрозина — член, Осип Левицький — член; Товариський суд: Володимир Процик — голова, Евген Перейма — член, Іван Яремчук — член; почесний голова Головної Управи: полк. Й. Вишневецький; почесний член Головної Управи: ред. І. Кедрин-Рудницький.

Тому, що за статутом осідок ОбВУА є там, де живе кожночасний голова, новий осідок тієї організації перенесено до Нюарку Новообраний голова О. Труш подякував за вибір, після чого І. Кедрин закрив наради.

УПРАВЛІННЯ ІМІҐРАЦІЇ і натуралізації повідомило, що репортерці колюмбійської газети „Темпо" Патрісії Лярі заборонений в'їзд до З'єднаних Стейтів Америки, і вона буде депортована з країни. П. Ляра прилетіла на летовище ім. Кеннеді з Парижу. Речник управління Чарлз Трой заявив, що рішення про депортацію Ляри прийнято на підставі акта, який забороняє приїзд до ЗСА чужинців, яких запідозрюють у підривній діяльности, що загрожує безпеці країни. Ч. Трой відмовився повідомити про подробиці, заявивши, що вони є секретною інформацією, що стосується крайової безпеки. Він додав, що П. Ляра буде перебувати під вартою до мементу, коли вона залишить ЗСА. Після прилету до Ню Йорку Ляра пред'явила колюмбійський пашпорт з американською візою, виданий минулого року в Парижі. Речник Державного департаменту заявив, що віза була видана помилково, бо П. Ляра є в списку, що містить понад 40,000 прізвищ небажаних чужинців.

ПРОПУЩЕНО ЖЕРТВОДАВЦЯ

У дописі М.Д. Чорного під заголовком „Культурно-освітня допомога Аргентині і Бразилії", надрукованому у „Свободі" із 17-го жовтня ц.р., пропущено жертводавця, а саме: 375 дол. пожертвувала управа української православної церкви св. Вознесіння в Мейплвуді, Н. Дж. — Ред.

Великий...

(Закінчення зі стор. 2)

слухача завжди помітне враження. Проте осяйною короною всенького концерту була релігійна величава і прекрасна Стеценкова „Молітесь, братія" (слова Шевченка). Тут соліст М. Конах наче зачарував слухачів своїм потужним басовим голосом. Це був спів сливе оперового співака. Мені майже ввижався славний П. Плішка. Диригент, хор і піяністка були теж вершинні. Бравам не було кінця.

У другій частині програми розвеселила слухачів у повоєнних часах либонь найпопулярніша пісня „Сусідка" в обр. Я. Яциневича. Тут власне було майже осягнене оте таке дуже побажане і потрібне кожному хорові, а теж і „Журавлям", фортіссімо. Однак над справжнім і переконливим видобуттям грімко-крицевого фразування мусить хор ще наполегливо попрацювати. І немає сумніву, що під кермою амбітного і завзятого Ревоковича хор цього досягне.

Потім поплили легкокрилі любовні — „Моя мила" в обрібці Я. Полянського, „По садочку ходжу" в обробці Авдієвського, та радше простенький „Віночок українських пісень" того ж Полянського. Симпатичними солістами були тенори Михайло Бліщ і Степан Білянський та баритон Володимир Саркіз і Дарій Боївка.

Знову виступила М. Шуцька з піснею Оксани з „Запорожця" Гулака-Артемовського, а М. Конах з гумористичною з тієї ж опери „Ой щось дуже загулявся". Опісля проспівали вони ще дует Одарки і Карася. Щуцька в гарному народньому одязі випала кориснішe в ліричній пісні Оксани, як у ролі Одарки, бо тут придався б був дещо драматичніший голос. Та вона грою надолужила те, що недоставало голосові, і кінцевий ефект був успішний. Конах у вимогливій, швидкобіжній арії мав менші технічні труднощі, голос співака звучав привабливо. І в дуеті солісти були першорядні. Пісня „Було колись" Ф. Колесси (текст Шевченка), хоч це мій професор, не зовсім удалася. Тут хоровий спів „не бере" слухача. Її можна б замінити іншою композицією.

У кінцевій групі пісень знайшлися такі, як народна „Ой, ходив чумак", обробка Г. Верйовки; „Бандуристе, орле сизий", музика Я. Орлова (текст Шевченка), та завжди найпопулярніша, найефектовніша наша хорова „Закувала" з текстом і музикою П. Ніщинського. Хор у тих піснях був найсвобідніший. Соліст Я. Юрчак, голос якого звучав дещо принишкло, — по довголітньому сибірському засланні це і не дивота, — співав із глибини душі. Тенор Білянського дзвенів і блистів так само, як перед літами на платівці.

Як наддаток почули слухачі нежданно „Боже, благослови Америку" англійською мовою у виконанні „Журавлів". Я живу в ЗСА понад 30 літ, проте ніколи не чув ще такого досконалого виведення цієї пісні.

У захопленні і довгій повені бурхливих оплесків публіка вчинила хорові стоячу овацію. На сцену піднесено квіття з усними привітами і побажаннями успіхів від хору „Думка" і Студії Л. Крушельницької. Від української громади міста Ню Йорку вітав „Журавлів" голова Об'єднаного Комітету М. Шпонтак, висловлюючи вагомий задум, щоб цей концерт був корисним кроком до співпраці між українцями і поляками. Публіка одобрила це побажання справжньою експльозією оплесків.

Імпрезу закінчено національним гимном, що його заінтонувала вся публіка.

Проситься не відсилати книжки

Адміністрація Видавництва „Свобода" повідомляє, що висилка книжки „Пам'ятаймо про Вінницю!" пера св. п. ред. Андрія Драгана всім передплатникам щоденника „Свобода" закінчилась.

Адміністрація просить, щоб особи, які не зацікавлені цією книжкою, не повертали її до адміністрації, бо це обтяжує її ще додатковими поштовими коштами, а натомість передали книжку „Пам'ятаймо про Вінницю!" іншим особам, зокрема тим, які не є передплатниками „Свободи".

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

З приводу Загальних зборів Української Спортової Централі

Як вже повідомлялося раніше, цьогорічні Загальні збори УСЦАК відбудуться в суботу, 1-го листопада, в год. 1.30 по полудні на Союзівці.

Треба сподіватися, що існуючі українські спортові осередки в ЗСА і Канаді вишлють своїх делегатів на ці дуже важливі збори, на яких буде розглянений сучасний стан організованого українського спорту на цьому континенті.

Багато дечого змінилося від часу, коли в грудні 1955 року почала діяти наша Централя. Під сучасну пору із трьох колись активних делеґатур залишилися діяльними вповні УСЦАК-Схід і частинно УСЦАК-Канада. Перестала існувати Делеґатура-Північ, хоч на терені її діяння — Чикаго, Клівленд і Дітройт, — продовжують існувати наші спортові осередки. Значно змінилися і обставини, в яких тепер доводиться працювати в усіх без вийнятку українських спортових товариствах, клюбах та спортових ланках наших молодечих організацій. Як і в усіх наших існуючих організаціях, так і в спортових все більше відчувається брак охочих людей до праці на громадській базі, тобто без винагороди. Ті наші спортові осередки, що влержують свої дружини копаного м'яча і відбиванки в американській, чи канадській спортових Федераціях, мають великі труднощі конкурувати на вищому рівні в обличчі браку заавансованих змагунів (-ок) виключно українського походження.

Подібно до наших численних інструментальних і танцювальних ансамблів, в яких вже віддавна виступають теж виконавці інших етнічних походжень, в усіх українських спортових дружинах змагаються спортовці неукраїнської національности. Усі ці згадані й не згадані життєві факти, що заіснували вже довгі роки в нашому організованому спорті, треба взяти до уваги і відповідно до них встановити норми і правила.

Загальні збори — це найвищий керівний орган УСЦАК. Вони вирішують усі справи, що торкаються основних організації. Тому так важливо, щоб на цих Загальних зборах були заступлені усі наші справжні спортові осередки.

УСО „Тризуб" — Баєрн" СК 2:0

В чергових першенських змаганнях вищої дивізії Філядельфійської ліґи, що відбулися в неділю, 5-го жовтня ц. р. на виїзді, 1-ша дружина „Тризуба" здобула перемогу вислідом 2:0. Звітова зустріч пройшла на нижчому рівні і в ній наші футболісти чомусь достосувалися до гри своїх німецьких суперників, які під сучасну пору займають в показнику табелі ігор останнє місце.

Особливо недописав наш напад, змагуни якого грішили задовгим прилержуванням м'яча, чим уможливлювали оборонцям господарів успішно ліквідувати під своїми воротами критичні ситуації. Ведення 1:0 для „Тризуба" здобув А. Зілько в 25-ій хвилині, коли врешті успішно закінчив одну із численних атак. Після цього „Тризуб" мав чергові можливості піднести вислід, але рахунок так і не змінився до закінчення половини. Після перерви наші футболісти продовжували безбарвну гру, в якій все таки зуміли подвоїти рахунок і цим самим здобути обидві точки. Сталося це в 56-ій хвилині після того, як у підворітті „Баєрн" з'явився з м'ячем наш чільний стрілець А. Зілько, якого „підкосив" воротар. З призначеного суддею карного стрілу Насер встановив кінцевий вислід — 2:0.

Резерва „Тризуба" закінчила свої змагання ремісовим вислідом 1:1. Єдиного голя для нашої дружини здобув Т. Комбой.

Дружина „Тризуба" І „Б", що в показнику табелі ігор займає перше місце, здобула свою чергову перемогу з клюбом „Едсон" 2:1, і цим самим зміцнила позицію лідера. Переможні голі для „Тризуба" здобули: Ю. Борушкін і Т. МкКайт.

Яр-ко

УСА Ню Йорк — „Юнайтед" СК 1:3

Цими змаганнями, що пройшли в неділю, 14-го вересня ц. р., 1-ша дружина УСК-у розпочала новий сезон в II-ій дивізії (червоні) Космополітальної ліґи Ню Йорк — Ню Джерзі. На протязі цих змагань наша дружина ввесь час мала ініціятиву, але напад не зміг успішно закінчити свої атаки голями. Останніх 25-ть хвилин наша дружина грала в десятку після того, як Кордоза зазнав контузії. Саме цей змагун і здобув для УСК єдиного голя зустрічі.

УСК Ню Йорк — Сілвер Лейк" СК 0:1

В чергових змаганнях, 21-го вересня ц. р., наша дружина знову була рівнорядним суперником, не зважаючи на ослаблений склад, в якому через контузії виступало чотири резервові змагуни.

УСК Ню Йорк — „Адіятік" СК 1:2

Не повезло нашій дружині і у звітових змаганнях (5-го жовтня ц. р.), в яких цим разом вона зазнала поразки вислідом 1:2. Єдиного голя для УСК—у здобув Валаско з подачі Коваленка. Резерва УСК—у виграла високим вислідом 6:0 і, маючи досі здобутих 6:0 точок, займає в резервовій дивізії перше місце.

Київ „Динамо" — Стара Загора „Берос", Болгарія 2:0

У відплатних змаганнях в другій рунді за чашу чемпіонів Европи, що відбулися 1-го жовтня ц. р. на київському стадіоні при участі 98,000 глядачів, українські футболісти здобули перемогу вислідом 2:0 і цим самим закваліфікувалися до дальших ігор за цю чашу. Переможці голі для киян здобули: Блохін і Яковенко. Крім них, у складі київської дружини виступали: Чанов, Безсонів, Михайличенко, Бєланів, Кузнецов, Дем'яненко, Баль, Заварів, Євсєєв, Рац, Євтушенко.

Дніпропетровське „Дніпро" — Варшава „Леґія" 0:1

Зазнавши поразки в цих відплатних змаганнях, що пройшли 1-го жовтня ц. р. на стадіоні „Металюргів" в Кривому Розі, „Дніпро" відпало від дальших ігор за чашу Европейської Футбольної Федерації. Один із найкращих змагунів „Дніпра" — Протасів не використав карного стрілу при стані 0:0 в 51-ій хвилині. Свого рішального про перемогу голя поляки здобули в 77-ій хвилині. Склад „Дніпра": Краковський, Башкиров, Федюков, Гаврилів, Пучков, Сорокалет, Лютий Шох, Литовченко, Багмут, Протасів, Таран.

Зустріч учасників і інструкторів Спортової Школи УСБТ „Ч. Січ"

Згідно з пропозицією колишніх учасників, інструкторів і опікунів Спортової Школи „Ч. Січі" заплянowano влаштувати товариську спортово-розвагову зустріч, що мала б відбутися під час одного із двох довгих „вікендів" з нагоди Дня Незалежности або Дня Праці на оселі „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й. Усі зацікавлені учасники (-ці) у віці 18 і вище років, інструктори і опікуни, що побували в Спортовій Школі в останніх 17-ти роках можуть голоситися до участі. При зголошенні просимо подавати свої пропозиції щодо часу і бажаної програми. Писати на таку адресу: Ukrainian Sports School Reunion Planig Committee, 680 Sanford Ave., Newark, N. J. 07106.

З українського життя в Бразилії

Українці Куритиби моляться за жертви Чорнобиля

У неділю, 13-го липня ц. р в українській католицькій церкві Різдва Божої Матері була відправлена Служба Божа та Панахида за померлих в наслідок катастрофи в Чорнобилі.

Службу Божу відправив о. Августин Діткун, ЧСВВ. У своєму запальному слові він зворушив громаду до сліз. А потім попросив вірних молитися за жертви вибуху.

Перед вівтарем була символічна могила, накрита синьо-жовтим прапором, зверху терновий вінок, а внизу було написано „За померлих і хворих у Чорнобилі".

Під час Панахиди стояли два прапороносці, які тримали український і бразилійський національні прапори, а старші жінки і чоловіки коло могили тримали засвічені свічки. Під час співу „Вічная пам'ять" прапори були опущені додолу.

Співав церковний хор під орудою Адама Барана. Бразилійська телевізійна станція безпосередньо передавала перебіг цієї Служби Божої. Прибуло багато громадян на це сумне відзначення нашого болю і тривоги за долю українського народу. А на закінчення цієї жалібної відправи хор проспівав пісню „Боже Великий".

Гість з Ню Йорку

Дня 8-го серпня ц. р. відвідав Куритибу Микола Чорний–адміністратор Школи Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку.

Зустріч відбулася в залі Хліборобсько-Освітнього Союзу. В ній взяли участь бандуристи філії ХОС-у на Портоні. Зібралось багато любителів гри на бандурі, між іншим були присутні: інж. Петро Єдин-заступник голови Хліборобсько-Освітнього Союзу, Владика Єфрем Кривий—епарх Української Католицької Церкви на Бразилію, д-р Семен Ретька, інж. Рафаїль Семчешен, інж. Степан Микилита та Ярослав Волощук—голова фолкльорної групи „Барвінок".

Іван Бойко–диригент капелі бандуристів при філії ХОС-у (одинока в Бразилії) в імені бандуристів привітав достойного гостя та запросив до слова.

Микола Чорний у своєму змістовному виступі повідомив про українське кобзарство у вільному світі, а потім говорив про нашу невмирущу бандуру—народний інструмент. Присутні вислухали промовця з великим зацікавленням та поставили йому ряд запитів, на які він з приємністю відповідав.

М. Чорний сказав, що буде старатися більше допомогти нашим бандуристам у Бразилії.

Виступ „Веснівки"

Дня 9-го серпня ц. р. любителів української пісні й музики в Куритибі мали нагоду послухати концерт у виконанні хору „Веснівка" з Торонто. Виступ відбувся в Українському Релігійному Центрі „Полтава".

Хор „Веснівка" під дириґуванням Квітки Зорич-Кондрацької виконав ряд українських пісень, починаючи піснями „Заповіт" й „Думи мої, думи".

Слухачі з захопленням нагороджували довготривалими оплесками кожний виступ хору. А на кінець вечора д-р Василь Іваницький—голова фундації ім. Тараса Шевченка у Буенос Айресі, подякував за чудовий виступ „Веснівки". У хорі беруть участь молоді дівчата, які ширять й розвивають українську культуру у вільному світі.

Фолкльорний фестиваль

Від 15-го до 24-го серпня ц. р. в Куритибі відбувся 25-ий Інтернаціональний фолкльорний фестиваль Парани, в якому взяли участь різні мистецькі ансамблі, між ними наш український „Барвінок" з Куритиби. Наша танцювальна група виступала 21-го серпня. Українська програма складалася з танців і пісень. Крім танцювальної групи молоді, танцювали й малі діти. Як звичайно, наші українські танці своєю веселістю, спритністю викликали рясні оплески Особливо глядачі оплескували виступ дитячого гуртка Хор під проводом Адама Барана виступив зі свіжою відновленою програмою. У порівнянні з виступами інших фолкльорних ансамблів, український був одним з найкращих.

Корнелій Шмулик